

Les 'portes giratòries' del Banc Sabadell

Vuit alts càrrecs del PSOE, del PSC, del PP i de CiU han fet el pas del sector públic a la gran entitat bancària presidida per Josep Oliu. Un reportatge de 'La Marea' explica qui són i d'on vénen

Dani Domínguez, Eduardo Robaina i David Durán | La Marea

El Banc Sabadell ha crescut en temps de crisi. L'entitat amb domicili actual a Alacant ha multiplicat el seu capital social gairebé per 10 durant el segle XXI. En aquest temps ha passat de ser un petit banc de caràcter regional a la quarta entitat espanyola en nombre d'actius, a més d'una presència creixent a escala internacional. **Actualment posseeix una quota del 8,01% del mercat espanyol en crèdit i del 6,96% en dipòsits i fons d'inversió.** Els seus actius han experimentat un augment del 40,94% en els últims cinc anys.

Tot i aquestes xifres, no bufen vents especialment favorables per a l'entitat presidida per Josep Oliu. El Sabadell va ser la primera empresa de l'Ibex-35 a canviar el seu domicili fiscal [després de l'1 d'Octubre](#), però això no s'ha traduït en una consolidació dels seus resultats. El 2018 ha estat un any dur, amb el valor de les accions vorejant l'euro i una rendibilitat cada vegada més reduïda. La seva situació actual ha deixat el valor del banc en 5.630 milions, una disminució del 39,7% respecte a l'any anterior. **És l'únic banc espanyol de l'Ibex-35 que ha vist minvar els seus beneficis en 2018**, amb una baixada del 59,06%, i també el que més ha patit en el mercat borsari.

Com totes les [empreses de l'Ibex](#), el Sabadell no està exempt del fenomen de les '**portes giratòries**': alts càrrecs de l'entitat que després del seu pas pel sector públic han fet el pas al banc. Una investigació del periòdic *La Marea* ha detectat fins a 9 noms de càrrecs polítics -principalment del PSOE, del PSC, del PP i també de CiU- que han transitat del sector públic al privat durant els últims 40 anys. El reportatge que publica CRÍTIC en català és un extracte d'un extens dossier elaborat per *La Marea* en el marc del projecte [Yo Ibextigo](#).

Josep Oliu, president del Banc Sabadell. Foto: ACN

Josep Oliu, privatitzant el sector públic espanyol des de l'INI durant els anys vuitanta

Josep Oliu és des del 1999 el president del Banc Sabadell. De fet, en el seu cas no es pot parlar estrictament d'una 'porta giratòria', perquè el seu pare, Joan Oliu, ja va dirigir l'entitat abans que ell. Però, abans d'incorporar-se al banc, **Oliu va passar pel sector públic, en concret l'Institut Nacional d'Indústria (INI)** durant el Govern de Felipe González. Primer va ser nomenat director d'Estudis i Estratègia el 1983, i després director general de Planificació entre el 1984 i el 1986. Eren anys durs per al sector públic espanyol, immers en una gran crisi econòmica. Des de l'INI, Oliu va tenir un paper actiu en la reconversió industrial i les privatitzacions dels governs del PSOE.

Abans que això, Oliu va estudiar dos anys a l'elitista ESADE -la matrícula multiplica per 10 el preu habitual de les universitats públiques- i va ingressar a l'encara més exclusiva Universitat de Minnesota, en la qual va rebre classes de quatre premis Nobel d'economia: Thomas Sargent, Christopher Sims i Robert Shiller i Leonid Hurwicz, amb qui va fer la tesi. A Minnesota, com explica Raquel Lander a *El banquero estratega*, la seva única biografia publicada fins ara, **Oliu va fer amistat amb Andreu Mas-Colell**, professor a la Universitat de Harvard i conseller d'Economia en el Govern d'Artur Mas. També va conèixer l'economista Alfredo Pastor; Julio Viñuela, economista de l'Estat, i personalitats com Xavier Calsamiglia, Paulina Beato, Teodoro Millán, Salvador Barberà, Albert Ballesteros o Sindo Oliveros, que ha treballat al Fons Monetari Internacional (FMI) i al Banc Mundial. El grup va ser batejat en el seu dia pel periodista Xavier Vidal-Folch com [el clan dels 'minnesotos'](#). Molts d'ells han tingut una relació estreta amb el PSOE.

De fet, va ser la seva amistat amb la 'minnesota' Paulina Beato, que llavors era directora d'Estudis de l'Institut Nacional d'Indústria (INI), el que li va facilitar l'entrada a aquest organisme. A l'INI es

retrobaria també amb Alfredo Pastor, sota la direcció de Carlos Solchaga, que llavors era ministre d'Indústria i Energia. Pastor el van ascendir a director general, moment en el qual Oliu va passar a ser director de Planificació. En aquells temps, l'INI, l'ens públic que gestionava les participacions de l'Estat en empreses, registrava unes pèrdues milionàries. **La solució adoptada pel grup d'economistes que van ingressar a l'Administració en aquells anys va ser privatitzar.** La seva tasca consistia en l'estudi financer de prop de 70 empreses, algunes de les quals -Hunosa o Altos Hornos del Mediterráneo- amb greus problemes econòmics, mentre que d'altres sí que generaven beneficis, com Endesa o Ence.

Josep Oliu tenia un equip format per una vintena de persones, entre les quals es trobava també el seu amic Teodoro Millán. Arribat el moment, al Ministeri d'Economia es va imposar el grup que estava a favor de privatitzar, entre els quals es trobava Oliu. **La reconversió va suposar la destrucció de 60.000 llocs de treball** entre el 1983 i el 1989, el desmantellament d'alguns sectors estratègics -miners o naval- i el tancament o la privatització de la majoria de les empreses públiques.

Era l'any 1986, i, de la mateixa manera que Emilio Botín va succeir al seu pare al Banc Santander, el director general del Sabadell, Joan Oliu, va convèncer el seu fill Josep perquè entrés a l'entitat. Se li va assignar un càrrec de nova creació, que li va permetre supervisar i conèixer un ofici bancari que fins llavors li resultava aliè. Una de les seves primeres comeses va ser l'anàlisi dels comptes del Banc Atlàntic, de cara a una hipotètica adquisició. En aquells anys, el Sabadell era un banc provincial que comptava amb una mica més de 25.000 accionistes i estava controlat per la burgesia tèxtil de la ciutat. L'arribada de Josep Oliu, que el 1991 va aconseguir convertir-se en el primer conseller director general amb capacitat executiva en la història del banc, va suposar una transformació radical de l'entitat financera. El 1999 en va aconseguir la presidència.

David Vegara, dels governs socialistes al Consell d'Administració del Sabadell.

David Vegara, alt càrrec de governs socialistes a Espanya i a Catalunya

La 'porta giratòria' de David Vegara ha funcionat en una doble direcció. Va començar treballant com a docent i fins al 1993 va exercir d'economista al Banc Sabadell. Aquest mateix any es va incorporar com a **vocal assessor al departament d'Economia del Govern de Felipe González**, que va abandonar dos anys després per tornar a l'empresa privada. El 2004 va ser nomenat secretari general del Departament de Sanitat i Seguretat Social de la Generalitat de Catalunya, en temps del tripartit presidit per Pasqual Maragall. Poc després de la victòria de Zapatero, però, va acceptar el càrrec de **secretari d'Estat d'Economia**, càrrec del qual va dimitir l'any 2009. També ha treballat per al Fons Monetari Internacional i el Fons Europeu de Rescat. El 2015 va tornar a travessar la porta del Banc Sabadell, aquesta vegada, però, directament cap a la taula del Consell d'Administració.

Miquel Roca va rebre la Gran Creu al Mèrit al Servei de l'Advocacia el 2015 / ROCA JUNYENT

Miquel Roca, secretari i cap del Servei Jurídic del Banc Sabadell

Considerat un dels set pares de la Constitució, el 1977 va aconseguir un escó al Parlament. Fins a la seva sortida, el 1995, va ser portaveu de Convergència i Unió (CiU). Aquest any es va presentar a l'alcaldia de Barcelona, on va aconseguir acta de regidor i la va conservar fins al 1999. Durant aquests anys va fundar el despatx d'advocats Roca Junyent Advocats Associats, mitjançant el qual exerceix d'assessor jurídic. És coneguda la seva amistat amb Florentino Pérez, empresari i president del Reial Madrid, El 2013 va ser contractat per defensar la infanta Cristina en el 'cas Nóos'. La de Miquel Roca amb el Sabadell no és una 'porta giratòria' com les altres, perquè l'exdiputat

convergent no està directament integrat dins el Consell d'Administració o l'estructura del banc, sinó que **presta els seus serveis com a secretari i cap del Servei Jurídic de l'entitat des de l'any 2000**. En l'actualitat, compagina aquests càrrecs amb el de conseller a Endesa i a ACS i el de secretari no conseller d'Abertis Infraestructuras, de TYPESA, d'Accesos de Madrid, d'Aigües de Barcelona i de Werfenlife.

Maurici Lucena, exdiputat del PSC, ha tingut càrrec al Banc Sabadell. Foto: Cambra BCN

Maurici Lucena, diputat del PSC i director de Gestió Patrimonial del Sabadell

Format en econòmiques, del 2004 al 2010 va ser director general del Centre per al Desenvolupament Tecnològic Industrial (CDTI). Des del juliol del 2008 fins al 2010 va exercir el càrrec de president del Consell de l'Agència Espacial Europea (ESA). Posteriorment, va passar dos anys com a vicepresident executiu de l'empresa pública Enginyeria de Sistemes per a la Defensa d'Espanya (ISDEFE). Ha estat també diputat al Parlament de Catalunya pel PSC, del qual va ser portaveu fins al 2015. Ha treballat per al Banc Sabadell, **primer com a director de Gestió Patrimonial i Prudencial (del juny del 2016 a l'octubre del 2017) i després com a director de Regulació Prudencial i Public Policy**, lloc que va deixar al mes de juny d'enguany per passar a ser el president i conseller delegat d'AENA.

María José García Beato, alt càrrec de Justícia durant el Govern d'Aznar

Llicenciada en dret, diplomada en criminologia i advocada de l'Estat. L'any 2000 va ser nomenada directora de gabinet del ministre de Justícia del PP Ángel Acebes, i l'any 2002 subsecretària de Justícia, càrrec que va exercir amb el ministre José María Michavila. El 2005 entra al sector privat com a directora d'Assessoria Jurídica del Banc Sabadell, passarà a ser secretària general a partir del 2008 i a exercir de consellera executiva des de l'any passat. Des del mes de maig d'aquest any és consellera executiva del banc. També és consellera externa independent de Red Eléctrica de España

des del 2012. Pertany al Patronat de la Fundació Banc Sabadell, la Fundació de l'Associació Espanyola de Banca i la Fundació Wolters Kluwer.

Ana Isabel Fernández Álvarez, consellera de la Comissió Nacional del Mercat de Valors

Formada en econòmiques, ha estat vocal del Patronat de la Fundació Banc Sabadell en dues ocasions (2009-2010 i 2015-actualitat). Entremig, ha estat consellera de la Comissió Nacional del Mercat de Valors (CNMV). Actualment ocupa diversos càrrecs a MAPFRE: consellera, vocal del Comitè d'Auditoria i Compliment de MAPFRE (des del gener del 2018) i vocal del Comitè de Riscos de MAPFRE (des del gener del 2017).

Marta García de la Calzada, advocada de l'Estat al Tribunal Suprem

Va començar la seva carrera professional el 1992 com a advocada de l'Estat al Ministeri de Medi Ambient i, el 2014, a l'Audiència Nacional. Entre el 2011 i el 2015 va ser consellera de Foment de la Junta de Castella - la Manxa. Aquell mateix any va ser nomenada advocada de l'Estat al Tribunal Suprem, càrrec que va ocupar fins al 2017, quan va fitxar com a directora de Govern Corporatiu del Banc Sabadell.

Francesc Casas i Selvas, exconseller del Sabadell i vocal de la Junta de l'ICF

Llicenciat en ciències econòmiques i empresarials, ha ocupat el càrrec de director general en diverses empreses vinculades al sector de l'automoció. Des del 2015 és vocal independent de la Junta de Govern de l'Institut Català de Finances (ICF), entitat financera pública de la qual l'accionista únic és la Generalitat de Catalunya. És, a més, membre de la Comissió Executiva i de la Comissió de Nomenaments i Retribucions d'aquesta entitat. Al Banc Sabadell ha exercit de conseller des del 1998 fins al 2013; membre de la seva Comissió d'Auditoria i Control, del 2002 al 2012, i membre de la Comissió Superior de Riscos, del 2005 al 2011.

Antonio Vítor Martins Monteiro, un exministre d'Exteriors de Portugal al Consell d'Administració del Sabadell

Va ser ministre d'Exteriors de Portugal entre el 2004 i el 2005, a més d'ambaixador de Portugal a França i representant de la missió permanent de Portugal a l'ONU. Entre el 2007 i el 2012 va ser conseller del Banc Sabadell en representació del banc lusità Millennium BCP.